

Másodperces vidámságoknak nevezte: Kegygy Miklós a Rádiós Karimhy Színpad szerkesztője *Iszlai Zoltán* 1986-os bemondásgyűjteményét, a MAKUTYI DUMÁKAT. A spontán humor és a fűgő szó jövevények szakterője azóta se hagyott föl a groteszk fordulatok vadászataival. Lebárhatalan poénkedvelését a *Népszabadságban* közölt rovata – OLVASTAM ÉS LÖTTEM – igazolta a kilencvenes évtized elején. Ha valaki egy ülő helyében végigélvezi az 1991–1993-as inceselő szemelvényeket, egyszerűen rájön: Magyarhon utóbbi három esztendejének torz-tükör cserepeibe pillantott; hangulatától függően fanyarul nevetgélve vagy fölcsiklandóva a rohóghatárig, sőt néha megbuzgálva is ártt is.

ISZLAI ZOLTÁN

*Olvastam és lőttem**(Badar sajtó, 1991–1993)*

ÚJ MAKUTYI DUMÁK

*Z-füzetek/62***ISZLAI ZOLTÁN*****Olvastam és lőttem******(Badar sajtó, 1991-1993)*****ÚJ MAKUTYI DUMÁK****BUDAPEST****Z-fületek/6.2****Sorozatszerkesztő
SIMOR ANDRÁS****Fcdélterv és tipográfia
JORDÁN GUSZTÁV****Készült
a Lukács György Alapítvány**

támogatásával

© Iszlai Zoltán

Másodperces vidámságoknak nevezte *Kaposy Miklós* a Rádiós Karinthy Színpad szerkesztője *Iszlai Zoltán* 1986-os bemondásgyűjteményét, a MAKUTYI DUMÁK-at. A spontán humor és a fülig érő jópofaságok szakértője azóta se hagyott föl a groteszk fordulatok vadászatával. Lebírhatatlan poénkedvelését a *Népszabadság*ban közölt rovata – OLVASTAM ÉS LŐTTEM – igazolta a kilencvenes évtized elején. Ha valaki egy ültő helyében végigélvezi az 1991–1993-as incselgő szemelvényeket, egyszercsak rájön: Magyarhon utóbbi három esztendejének torz-tükör cserepeibe pillantott; hangulatától függően fanyarul nevetgélve vagy fölcsiklandozva a röhögéshatárig, sőt néha megbirizgálva öv alatt is.

Letölthető:

[\[PDF formátumban \]](#) [\[EPUB formátumban \]](#)

1991

AZ OMLETT VISSZAJÁTSZÁSA

Nyári tünet: „Magyarországon élni... az nem olyan, mintha a Kanári-szigeteken nyaralnánk. Persze az ottani lakóknak sem olyan, mintha mondjuk, Magyarországon nyaralának egy évig.” (A *Szabadság* – V. 16.)

Leendő dicsőség: „Unokáim előtt büszkén fogok emlékezni rá, hogyan döntöttem meg az egyik népirtó rezsimet a másik után.” (2000 – 9. sz.)

Teljes foglalkoztatottság: „Apám Pápán volt ügyvéd és osztályidegen.” (Új

Magyarország – IX. 5.)

Burjánzó törpikék: „Mennyi törpe Mátyás teszi az igazságot – kalauz nélkül és magára hagyottan – az ellentétes érdekek burjánzó szövetében, ahol zavaros a vég és homályos az ok.” (ÉS – IX. /3.)

Az omlett visszajátszása: „Egy tudóstól hallottam, aki országában már átesett a reprivatizáció gyötrelmein, hogy ez olyan művelet, mintha a rántottából tojást akarnánk csinálni.” (M. Hírlap – IX. 14.)

Kiáltás a káposztába: „Az én káposztámmal se jobb a helyzet. Az oroszok tonnaszám vették. Most kimentek. Mi integettünk utánuk; a káposzta meg itt rohad.” (M. Nemzet – IX. 7.)

Délizöldség: „Magyarország olyan lesz, mint a dél-amerikai banánköztársaságok banán nélkül – vázolta föl a fenyegető jövő képét a kiscgazdapárt elnöke.” (HVG – IX. 14.)

Pulykaszempon: „Ha természetes dühünket nem tanuljuk meg normál módon kifejezni, akkor az elfojtás szembetegséghez is vezethet.” (Heti Patika – IX. 17.)

Előutalat: „Ne értsük félre egymást. Én legalább olyan ellenszenves vagyok neked, mint Ti. Sőt.” (ÉS – IX. 20.)

Önfeláldozatosak: „... az utóbbi 45 év alatt nem egymás áldozatai voltunk, hanem a kommunista rezsimé. Egymás áldozataivá most válunk igazán.” (Beszélő – I. 18.)

Nemzeti akvarell: „... mi lenne, ha nálunk se lehetne az uszoda vizébe pisálni, mert a nyomjelző a tettes körül megfesterne a vizet pirosra, mint a franciáknál? Esetleg piros-fehér-zöldre, egy költséggel megerősítve nemzeti identitástudatunkat is.” (ÉS – VIII. 9.)

Viszonyítás-iszony: „Nem a többi szocialista országhoz képest kellene jobban állnunk, hanem egyetlen országhoz képest. Ennek az országnak Magyarország a neve.” (ÍV. Nemzet – 1992. I. 51.)

Szalovicc: „A pártelnök ripszjtja most se maradt el: Nekem világéletemben egy fegyverem volt »ekkor a jelenlevő hölgyek közül többen elpirultak, de Torgyán József szalonképes maradt –, a szó fegyvere.«” (Új Magyarország – XI. 2.)

Párközi macera: „Torgyán úr nemrég azt mondta, a Zsírost a felesége irányítja, fakanállal. De hát akkor miért nem a feleségemet zárta ki a pártból?” (Mai Nap – XII. 1.)

Görbe bögre: „Ha egy hazug egy bögrére azt mondja, hogy bögre, az nem azt jelenti, hogy igazat mondott. Ellenben azt jelenti, hogy a bögre annak ellenére bögre, hogy egy hazug bögrének nevezte.” (*Békés M. Hírlap – II. 4.*)

Nem viccolunk: „... komolyra fordítva a szót: lehet, hogy valaki bigott kommunista volt a régi rendszerben. De abban a pillanatban, hogy gyára van, ő egy véresen komoly kapitalista lesz.” (*Népszabadság – V. 4.*)

Piánó gazdaság: „A vállalkozók egyvalamiben megegyeznek: Egy szavuk se kerüljön nyilvánosságra.” (*M. Nemzet – V. 2.*)

Érzéki ingatlanok: „A 36 éves, többszörösen büntetett vállalkozó ... élettársa engedélyét, amely vattacukor készítésére és árusítására szólt, jó üzleti érzékkel kiterjesztette ingatlan- és szexpartner közvetítő iroda működtetésére.” (*Esti Hírlap – V. 27.*)

Nagyobb tyúkok: „Mérlegelve a lehetőségeket úgy döntött, hogy tyúkfarmját sörözővé és drinkbárra, egyben peep show-vá alakítja át. Ami – valljuk be – építészetiileg sem akármilyen föladat.” (*Népszabadság – XI. 75.*)

Szeplőtelen süvegelés: „Arról persze nem lehetett szó, hogy a hirdettetők – akármilyen diszkrét – reklámfeliratot helyezhessenek el a Szentatya süvegén.” (*HVG – VIII. 17.*)

Mindenható csendestárs: „Maria Treben könyvénel sokkalta jobb füveskönyvek voltak és vannak. De azokon Isten nem szerepel társszerzőként.” (*M. Hírlap – VIII. 17.*)

Kupacgazdaság: „A tőke és a piac rendelkezik egy sajátos vonással: olyan, mint a kutya. Oda szarik, ahol már van.” (*Népszabadság – XII. 14.*)

Vásárománia: „Hallottam már olyan szerencsétlenről, aki addig járkált a KGST-piacra, hogy otthon is románul szólalt meg.” (*M. Hírlap – XII. 23.*)

Pancser in Hungary: „Nos, azt a hitelt, amit egy jó cég már megszerzett magának a tengerentúltól Burgenlandig, egyetlen hazai elárusítónő 8 és egynegyed perc alatt képes lejáratni.” (*Mai Nap – XII. 5.*)

Snasszmenet: „A friss, fess nyugati menedzser eltölt néhány hónapot közöttünk. Aztán felveszi a használt ingét, elfelejt borotválkozni és sörrel kezdi a napot.” (*Esti Hírlap – V. 21.*)

Mondtak jobbat: „Mit szeretnének, mit tegyen most a polgármester? Mondjon le?

Szűnjön meg!” (*Heves M. Hírlap – XI. 7.*)

Közös szendvicc: „Most két véglet van. Fölül a központosítás, alul a gátlástalan szabad rablás. A kettő között semmi, vagyis mi vagyunk.” (*ÉS – IV. 24.*)

ÖRDÖGKÖRKÖR

Utero-enteriőr: „Ha valaki megpróbált már egy sötét szobában úgy körbemenni, hogy tudatában van: a fal oly vékony, hogy bármikor átszakíthatja, az el tudja képzelni abortusznál az orvos érzését.” (*M. Hírlap – Vili. 9.*)

Körutazás: „Zlinszky Jánosnak, a többi alkotmánybíróhoz hasonlóan, az abortusz sohasem állt jogászi érdeklődése középpontjában. Ám azóta intenzíven foglalkozik a kérdéssel. Több külföldi tanulmányútra is kelt ez ügyben.” (*HVG – VIII. 10.*)

Méhlepényylesők: „Rettegjünk a paranoiásoktól, akik eltávolítják az anyaméhet, mert arra gyanakodnak, hogy a magzat, amelyet befogadhat, kommunista géneket örökölt.” (*M. Nemzet – IX. 28.*)

Tüzes babák: „Hazánkban mindössze két óvadás tűzoltócsapat működik.” (*TV 1 – IX. 14.*)

Osztálytörténelem: „Olyan ez a múlthánytorgatás, mint amikor az elemisták egymásra mutogatnak a tanító néni színe előtt. Pisti ma bekakilt ugyan a második órán, tegnap Józsi is az első órán, de a Feri már tegnapelőtt kakis bugyiban érkezett.” (*Népszabadság – XI. 2.*)

Szépek vétké: „Nem áll szándékunkban tovább turkálni a szépségkirálynőjelöltek múltjában. Netán még az is kiderülne: úttörők és KISZ-tagok voltak.” (*Reform – VIII. 1.*)

Sérelem első vérig: „... vérig sért bennünket az, ahogy a kormánypártok néhány úriembere gondolkodik a fiatal generációról. Lényegében egy elhibázott rendszer selejtjeként tekintenek ránk, akiket – mellékesen – ők neveltek.” (*Népszabadság – IX. 28.*)

Mese velővel: „A dolog mégsem egyszerűen hánytató. Jellemző, hogy az önfelédtt ifjúság érti, miről van szó – harsányan végigneveti a velőhabzsolást.” (*Népszava – 11. 11.*)

Negatív mázlisták: „A gazdagoknak milliós, a szegényeknek filléres gondjai vannak. A hiány felől nézve a szegény ember a szerencsésebb: neki hiányzik a legkevesebbje.” (*M. Hírlap – XII. 14.*)

Nekeresdi bánthatatlanok: „Égbe szöknek a biztosítások összegei. De a szegények boldogan mosolyoghatnak, tudván, hogy a vészesen szaporodó bűnözés, betörés ellen a legjobb védekezés az ő nincstelenségük.” (*ÉS – IX. 6.*)

Köll ez a todomány: „S. O.: A szegénység nem pillanatnyi jövedelmi helyzet, hanem tartós állapot, amely sajátos, csak a szegénység körében szokásos életformákat alakít ki.” (*HVG – IX. 28.*)

Szociális tényérnyalás: „A Halló bárba hónapok óta nem kellett szerződteni fekete-mosogatót, mert a lejmolók mind megeszik a maradékot.” (*M. Hírlap – XI. 6.*)

Hallucináltatás: „Végtére is mindegy, kit ültetnek oda pecázni ahol nincs hal.” (*Sport plusz Foci – IX. 7.*)

Szundikátus: „Nem tudom, egyesek mér’ hiszik, hogy a váróteterem várakozásra van. Pajtikám, mi tudjuk: itt aludni köll, nem ücsörögni.” (*M. Hírlap – X. 17.*)

Tántorgó imperatívusz: „Nejem a vendéglátásban dolgozik. Vezető beosztásban, ahol az alkoholizmus szakmai követelmény.” (*Heti Patika – XI. 5.*)

Mobil bejárat: „Bemehetek? – Mennyit ittál? – Négy felest. – Akkor menj haza és igyál még egyet, meg egy korsó sört. – És akkor bemehetek? – Ha vissza tudsz jönni, be.” (*Népszabadság – X. 19.*)

Cigihíhi: „A beteg lábamból kifolyólag dohányoznom tilos és veszélyes. Csakhogy most a másik lábamra dohányzom.” (*Ádám – 8. sz.*)

Munkaiügyi ártalom: „Hallottam, nem veti meg az italt. – Azelőtt is megittam, munkaidőn kívül. Most meg nincs munkaidőm se.” (*Zalai Hírlap – IV. 14.*)

Borvérzésig: „Borgyűjtőnél történt meg, hogy a palackozott Egri bikavér néhány évi tárolás után egyszercsak különvált egrire és vérre, ami leült a palack aljára.” (*Ring – IX. 24.*)

Slussz-plusz: „Visszataszító látvány és a gyászolók emlékezetében is jóvátehetetlen nyomokat hagy a sírgödör mellett dülöngelő munkás.” (*Délmagyarország – VI. 19.*)

Temetni kedélyes: „Az is új jelenség, hogy amatőrök bonyolítanak egyházi szertartást. Volt eset, hogy a sírásók alig bírták ki nevetés nélkül a prédikációt.” (*Esti Hírlap* – 1992. V. 14.)

Tavalyi bótt: „Hol van az az idő, amikor az fizette a temetés összköltségét, akit a megboldogult író haló porában is megvetett?” (*ÉS* – 1992. I. 31.)

Hírverde: „A plébános is reflektált: terjed a hír városszerte, hogy veri a pap a gyerekeket az iskolában. Holott ő csak a saját fejét ütögette a falba; egyetlen alkalommal, hallván a tanulók egetverő ostobaságait.” (*Délszél* – XI. 27.)

Gyürköző megváltók: „... hétezer transzcendens meditáló ember elegendő a világ megváltásához. Magyarországon négyszáz ilyen fölkent szükségeltetik. Ennyi még nincs.” (*Képes Újság* – 1992. V. 2.)

Gyorsuló hívők: „Az ádventista a legdinamikusabb fejlődő egyház. 1 perc alatt egy egész 5 tized ádventistával leszünk többen a világon.” (*MTV 1* – XII. 14.)

Degenezis: „A Teremtő, mondják, a hatodik napon alkotta meg az embert. Mennyire sajnálhatjuk, hogy akkoriban még nem volt általános az ötnapos munkahét.” (*HVG* – XII. 21.)

Ördögekörkőr: „... azért, mert ideges vagyok, még nem kéne idegesnek lennem.” (*Vasárnapi Hírek* – 1992. II. 2.)

Világi bibi: „A probléma az, hogy a történelmet nem lehet tiszta lappal újrakezdeni.” (*M. Nemzet* – VII. 23.)

GATYA VILÁG

Szexlex: „Pusztán azért, mert az ember rendszeresen megéhezik, még nem kell mindennap ugyanabban a vendéglőben étkezni.” (*Kurír* – 1992. II. 8.)

Vonagló lelkek: „Egy ismert szexológus, Sz. Mikus Edit inkább lélektanilag készít fel bennünket. Olykor beleszól. – Például mit? – Húzd feljebb a lábad, ne takarj a tenyereddel! A behatolás is látszódjon, ne csak a két test vonaglása.” (*Heti Délkelet* – 1992. I. 9.)

Száz perc magánügy: „Amikor az ezredes úr hosszabb időre nincs egyedül, szigorúan megköveteli, hogy egyedül legyen.” (*TV 1 film* – IX. 18.)

Díszsztriptíz: „Sajnos, a díszszázad katonái a Hősök terén ki vannak téve minden durva tréfának, amit rezzenéstelen arccal kell tűrniök. Arra is volt példa, hogy honleányaink megszabadítva magukat intim ruhadarabjaiktól, illegtek a díszőrséget állók előtt.” (*Új Magyarország – XI. 2.*)

A lázadás partja: „A pszichológusnő arra is rájött: az a nő nem hord bugyit, aki úgy érzi, környezetében elnyomják. Rendhagyó öltözete a lázadás egyik formája.” (*Kiskegyed – 1992. IV. 14.*)

Dudásszomj: „A kebelparádé nagyobb izgalomba hozta Orosháza és vonzáskörzetének férfait, mintha egy »Ki tud többet a Szovjetunióról?« vetélkedőt rendeztek volna nekik.” (*Vasárnapi Hírek – XII. 15.*)

Negromantika: „Tudod ki kell nekem? Egy olyan fekete nő, aki már majdnem kék.” (*Kacska – XII. 31.*)

Feleségek kíméljenek: „Egy nő soha nem tud annyit adni, nem képes úgy ragaszkodni, mint egy másik férfi. Én már tudom, hisz volt feleségem.” (*Pesti Riport – XI. 21.*)

A házasság magasiskolája: „Amerikában a felhőkarcolók tetején is van házasságkötő terem. Ott mindenki szabadon eldöntheti: ledobja-e, avagy elveszi várakozástól remegő, naiv aráját.” (*M. Hírlap – XII. 7.*)

Nőgyógyászati: „A »Miként viselkedjen a pap a gyóntatószékben?« című előadásban például elmondtam, hogy a paráználkodás meggyónásakor a pap kérdezzen rá arra is: kapott-e az illető nemi betegséget, és ha netán teherbe esett, mik a tervei.” (*M. Nemzet – X. 9.*)

Szubjektív ideál: „Én őt nem kurvának tekintem. Pedig az.” (*M. Rádió 20. stúdió – XI. 24.*)

Szakmai kéjéret: „Nem kurvák vagyunk, hanem hivatásos strichelők! – közölte fölháborodottan a szexuális dolgozók világtalálkozójának egyik résztvevője.” (*Esti Hírlap – X. 19.*)

(Meg)döntés után: „Egyik se mondja azt, hogy azért lettem kurva, mert élek.” (*M. Hírlap – XII. 9.*)

Sebibaba: „... a legemlékezetesebb fuvarja az volt, amikor egy kuncsaftnak száz kilométer per óra sebességnél elégitette ki a vágyát.” (*M. Hírlap – XII. 9.*)

Radikális átszervezés: „Köntös Szabó Zoltán évekkal ezelőtt sérelmezte, hogy az embernek harminckét foga van és csak egy nemi szerve, amikor épp fordítva kellene lennie.” (*Új Magyarország – 1992. II. 22.*)

Gatyavilág: „Két hete már alsót se hordok. Tört madárnak minek a kalitka?” (*Népszava – I. 15.*)

KÖZÖNYSÉGSIKER

Kíváncsi kritikus: „Önök nyilván érteni fogják, mit is akartak kifejezni a filmmel az alkotók. Ha ez bekövetkezik, kérem, írják meg nekem is.” (*ÉS – IX. 20.*)

Röntgenszemzőgből: „... mi is a producer a néző szempontjából? Ugyanaz, mint a csontváz a tizenhat éves barna kislányban. Nélküle alkalmatlan az andalgásra a holdfényben.” (*ÉS – 1992. XI. 22.*)

Hiányos randevú: „Billy Wilder egyszer ingerkedve megkérdezte Marlene Dietrichről: lefeküdt-e Eisenhowerrel, az inváziós hadsereg főparancsnokával. – Ugyan már – így Marlene –, ő sose járt a frontra.” (*Heti Magyarország – IX. 6.*)

Szépségek skatulyája: „Gyanítom, Júlia Roberts jó színésznő. De tartok tőle: túl szép ahhoz, hogy ez valaha is kiderüljön róla.” (*ÉS – VIII. 9.*)

Elvont film: „Demi Moore-nak egy filmben kábítószeres lányt kellett alakítania. A próbafelvételkor annyira tele volt kábítószerrel, hogy csak azzal a föltétellel szerződtek, ha elmegy elvonókúrára.” (*Kurír – VIII. 11.*)

Fekáplán: „A film nagy gegje is választékos ízléssel készült: a szerelmi jelenet közepén a hősnő benyúl a főhős nadrágjába és kiemel onnan egy marék képlékeny anyagot. Amíg tart az ölelés, takaros hamutartót formál belőle.” (*M. Hírlap – X. 19.*)

Gyomor forgatókönyv: „Csak a pénzért csináltam – mondja Mickey Rourke a *Harley Davidson* című filmről. – Mialatt a forgatókönyvet olvastam, végig nagy kedvet éreztem ahhoz, hogy lehányjam.” (*M. Hírlap – XI. 21.*)

Drága közönség: „Ha egy magyar filmet csak egy-két ezer néző tekint meg, akkor legalábbis különös rendezőjének még ugyanabban a naptári évben új film forgatásához közpénzeket megszavazni.” (*M. Hírlap – XI. 21.*)

Önlekenyerezés: „A sillabusz szerint Dobray György még konzultánsi megbízást is

vállalt saját művében. Ami Guinness-kötetekbe kívánczó teljesítmény.”
(*Népszabadság* – XII. 20.)

Mire jó a forint?: Kénytelenek vagyunk helyárat emelni. Még így is kétszáz alatt maradunk. – Mennyivel? – Egy forinttal. De olyan jó mégis így mondani.” (*Pesti Műsor* – VIII. 30.)

Klotyólotyó: „Vagy minek nevezzem ... azt az élvonalbeli, jó és népszerű színésznőt, aki rendszeresen beoson a főiskolai hallgatók és a csinos statiszták után a férfivécébe?”
(*M. Hírlap* – XII. 9.)

Színház a ravatalon: „... ahhoz, hogy valamit csináljunk, hely kell. Mi például a színházi díszleteket a református temető halottasházában tartjuk.” (*M. Nemzet* – IX. 20.)

Közönységsiker: ... az előadáson alig lézeng hatvan-nyolcvan ember. Hétfő van; mondja rezignáltan a jegyszedő. Tartok tőle, hogy kedden meg kedd, szerdán szerda.”
(*Extra Vasárnap* – 1992. IV. 5.)

Hármasban megy: „Mennyi az a lehető legkevesebb elem, amitől a színház még színház marad? – Kell hozzá legalább egy színész és legalább két néző.” (*M. Hírlap* – 1992. II. 8.)

Maradandó sikertelenség: „Siklósi Mária építész egymaga több színháztermet tett játszásra nehezkessé, mint amennyit lebontottak kétszáz év alatt a városszépítő atyák.”
(*Népszabadság* – XII. 14.)

Átmenő plasztika: „New York egyes forgalmas közlekedési csomópontjainál nagyon szimpatikus, szokás szerint cserélhető fejű köztéri szobrok állanak.” (*M. Hírlap* – IX. 14.)

ÍRÁSRIVÁS

Papírni igényes: „Az írás az nem olyan, mint az ásás, hogy ti. egy bizonyos mennyiséget mindenképpen teljesíteni kell. Vagyis nem szükséges az előttünk fekvő papírt teleírni. csak azért, mert van még rajta hely.” (*ÉS* – IX. 6.)

Piáim, csak marakodjatok: „A népi és az urbánus írók szégyenteljes perpatvara ismét itt van a nyakunkon ... Fölösleges lenne közismert okait felsorolnom. De egyik, kevésbé ismert oka az, hogy úgy látszik, nincs újabb nemzeti katasztrófára kilátás.” (*M. Hírlap* – IX. 7.)

Írásrívás: „Csak annyi biztos, hogy az író az *írni* ige melléknévi igeneve.” (*M. Hírlap* – IX. 6.)

Utolérhetetlenek: „Sokszor maga az alkotás folyamata tekinthető műalkotásnak ... ez pedig már túl bonyolult a közönség szemében, amely nemcsak nem érti az egészet, de már azt sem érti, hogy mit nem ért.” (*ÉS* – VIII. 9.)

Utó(d)kezelés: „A legenda szerint a több generációt tanító professzornőt egy könyvesboltban megpróbálták lebeszélni saját műve megvásárlásáról, mondván: az a könyv nem a néninek való.” (*Beszélő* – XI. 23.)

Kukkoló kritika: „Egy olyan mondat, hogy ki kell elégíteni a közönséget, kíváncsivá tesz a nemi aktusra, amelynek révén ez megtörténik.” (*ÉS* – 1992. III. 20.)

Műveletlen bogarak: „A gyakorlat során a farontó rovarokról többször kiderült, hogy nem mindig tartják be az irodalomban róluk leírottakat.” (*M. Hírlap* – 1992. 111. 4.)

Mélység úszóknak?: „Ahol a világ önmaga mer lenni, ott nem kell írni. Az etruszok boldogok voltak, mert megúszták, hogy írjanak s az írást összekeverjék a beszéddel; aztán a valósággal.” (*ÉS* – VIII. 23.)

Krónikus esemény: „Véletlen egybeesés: egyszerre ünnepeljük a múzeumok napját és a támogatásukra szánt pénzek negyven százalékos apadását.” (*ÉS* – 1992. 29.)

Megsemmisítő kritika: „Mi meg nem nagyon tudjuk őrizgetni az alkotásokat. Amelyik mű tehát épségben marad, az jó. Amelyiket összetörnek, az nem.” (*Új Magyarország* – 1992. III. 12.)

Illesztések: „A sznobság éppúgy kell a művészethez, mint a nyárspolgárság a térzenéhez.” (*Népszava* – I. 21.)

Félmuzsika: „A rap – az egy rettenetes zene. Lényege az, hogy jön a kamera felé három selyembugyogóba öltözött néger, és fenyeget.” (*Ádám* – 5. sz.)

Koporshow: „A győri Charley diszkó legutóbbi sztárvendége koporsóban érkezett a helyszínre ... Produkciója végén egy kis vért hányt, eret metszett magán, majd egy hatalmas késsel kiszúrta önnön szemét.” (*Mai Nap* – 1992. IV. 14.)

Kultúracsüccs: „Hamarosan eljön az idő – ha ugyan már meg nem érkezett –, mikor egy dolog lesz képes teljes »kulturális élményt nyújtani«: a csönd.” (*M. Hírlap* – 1992. I. 29.)

Ecsetleg mégse: „A kultúrember hatalmas ecsetével új mérföldkövet jelöl ki magának a kultúra lángoló, vérzivataros egén.” (*Pesti Műsor* – VIII. 16.)

Csoportkép zelődéssel: „Ha az összes ízléstelen nyomdatermék minden terjesztőjét megbilincselnék, akkor gályarabokhoz hasonlatos csoportok menetelnének végtelen sorokban – Budapest közlekedési csomópontjaitól az őrszobák felé.” (*Népszabadság* XI. 11.)

Művészi agykontroll: „Feliratot láttam az égen, délibáb gyanánt, hogy »Az arc: a fej tenyere« meg hogy »A fog: a száj körme« meg: »Az orr: az arc nyelve«. Amiből arra következtettem, hogy elmém megbomlani készül.” (*M. Napló* – 1992. 11. 21.)

1992

IDEGES TRADÍCIÓ

Döntő fölény: „Ledöntöttük a nagy Szovjetuniót meg a kiskonyakot.” (*Népszabadság* – IX. 5.)

Századunk elei: „Ha végignézzük, ki mindenkik verekedték magukat magasra e nemzet utolsó századában, azon is csodálkozom, hogy egy jó házból való úriú miatt akart nagyon odakerülni?” (*Kapu* – 10. sz.)

Maximó kalkuló: „Azt álmodtam, hogy 15 millió Antall József a miniszterelnököm.” (*Kapu* – 9. sz.)

Váladékos modor: „Illik-e letaknyosozni egy szabadon választott politikust?” (*Népszabadság* – IX. 26.)

Képviselkedés, oh: „A legtévedhetetlenebbek azok, akik választóik tévedéséből kerültek hatalomra.” (*M. Rádió* – I. 3.)

Idővel velőtlen: „Az úgynevezett másik oldal rendszeres és rituális szidása eleinte nyilván kéjélmény volt, utána sport, aztán hazafias kötelesség, később kenyérkereset, most már valószínűleg robot.” (*ÉS – IV. 3.*)

Drága magyar zöld: „... de ki tudja azt, hogy az úgynevezett magyar zöld speciális szín a nemzeti zászlónkon, s ugyanakkor a hozzá szükséges selyemfestő festéket nem gyártják Magyarországon.” (*Népszabadság – II. 29.*)

Tapsra jár: „Nagy taps, Csurkát sokan hangosan éltetik, egy hang Rákosit élteti, mondván, hogy ez a demokrácia.” (*M. Fórum – V. 7.*)

Mumus a háznál: „... amióta gyermeke nemrég sírva fakadt, mert ugyanabban az írásban idézték az apja és Csurka gondolatait, Haraszi Miklós lemond arról, hogy egy írásban szerepeljen az MDF író-politikusával.” (*Kelet-Magyarország – VIII. 19.*)

Tőle rendes: „... Király B. Izabella nem tépte ki tövestül a solti nagyadót, hogy az izzó vastraverzzel írja – lángoló betűkkel – az égre: Mindenkit gyűlölök, aki nem gyűlölködik.” (*M. Hírlap – I. 4.*)

Fideszfinesz: „Szavazás után azt jelentették be a közgyűlésnek, hogy 5 üres, tehát érvénytelen szavazólap volt. Mi, Fideszesek azonban eleve 7 érvénytelen lapot dobtunk be az urnába, így hát nem stimmel a dolog.” (*Hajnali Hírlap – VI. 10.*)

Ideges tradíció: „Ha Lipótmezőről esik szó, a százhuszonöt éves intézetről kevesen tudják, hogy a Parlament után a második legnagyobb középület s hogy megépítése óta ugyanazt a funkciót látja el.” (*Kurír – VI. 13.*)

Jóllakott lakosság: „... lehetőségeinket latolgatva úgy gondolom, ma az emberek egyáltalán nincsenek kiéhezve az új pártokra.” (*Népszava – I. 13.*)

Vitás nyitás: „Nekem, spéciéi, voltak kételyeim, hogy egy olyan országban, ahol mind ez ideig nem találták meg könnyen a nyíló tejfölöspohár titkát, sikerül-e a társadalom átalakítása.” (*Mérték – IX. 27.*)

Idomított óra: „A sportos külsejű angol határozottan állítja, hogy az úticél közelében 400 forintról egyszercsak 900-ra ugrott a taxióra.” (*Esti Hírlap – X. 10.*)

Kihívó divatbemutató: „A tévében szociológusok, professzorok, miniszterek lelkeznek a munkanélküliségről. Ami rajtuk van, abból a családom fél évig megélne.” (*A Szabadság – X. 9.*)

Panellenzékiesség: ha a létező szocializmus emlékműveivel van bajtok, bontsátok le az óbudai lakótelepet.” (*Mérték* – X. 18.)

Piaci délibáb: „Az a reményünk – vélekedik Seregi Pál, a Hungária Biztosító osztályvezetője hogy ha az ufonautáknak ízlik a búzánk, majd vásárlóként is megjelennek a piacon.” (*Esti Hírlap* – VII. 2.)

Angyali megszállás: „Az Úr angyalai valószínűleg nem akarnak bevándorolni a mi országunkba, de kellene olyan bevándorlási törvények, melyek lehetővé teszik az ő befogadásukat is.” (*M. Hírlap* – X. 31.)

Rend a bontóból: „... itt és most nem az urak országa épül, csupán egy urizáló álladalom. A két fogalom olyan messzi esik egymástól, mint lámpától a lumpen.” (*ÉS* – III. 13.)

Pütkösdi régió: „A nép a legjobb demokráciákban is folyton átverve érzi magát, de négyévenként egy napig valóban ő az úr. Igazán stílszerű az lenne, ha mindig pütkösdkor tartanák a választásokat.” (*M. Hírlap* – XI. 24.)

Szponzorált balsors: „Kíváncsian vártam szilveszterkor, hogy vajon a Himnusz maradjon-e, vagy helyette is hirdetés lesz, amennyiben igen, melyik cégé.” (*M. Hírlap* – 1993. I. 4.)

CSÖMÖRBŐL KÖZÖNYBE

Egyenlőtlen közlekedés: „... lehetetlen volna a világszerte tapasztalható szociális egyenlőtlenséget oly módon kiegyenlíteni, hogy mindenki oda utazhat, ahol a legmagasabb az életszínvonal.” (*168 Óra* – I. 3.)

Alánkgyűjtős: „A vadkeleti neokapitalizmus kicsiny, fényűző szalonhoz hasonló. Márvány padozata alatt egy hatalmas – pokolnyi méretű – pince van.” (*M. Hírlap* – 1993. I. 9.)

Urbánus aszály: „... az utóbbi idők páratlan szárazsága nemcsak a szabadságon levőknek hozott örömet. Hisz amíg nem esik, a Horog utcai lakásokba nem folyik be a víz, szárad a penész.” (*Fehérvári Hét* – VIII. 27.)

Kiállítás szorulásig: „Az expót egyébként jól meg lehetne rendezni, ha a látogatóknak lelkére kötnék, hogy szüneteltessék anyagcseréjüket, amíg itt lesznek.” (*Népszabadság* – XII. 11.)

POLGÁRI FÉLELEM

Zabrajáték: „Berlinben – elég beütni a számítógépbe a kívánt autó jellemzőit. így megjelenik a képernyőn, kinek a körzetében, hol található az ellopni való jármű.” (168 Óra – VII. 14.)

Germán fordulat: „...a németekkel nagyon jóban vagyunk. Azóta, hogy egyik felület nem kötelező szeretni, a másik felület pedig nem tanácsos utálni.” (Ludas Matyi – I. 6.)

Flottabiüntetés: „A néhai szovjet hadiflotta céltalanná válásánál ... semmi se mutatja példaszerűbben, hogy a világban létrehozott műszaki és katonai kapacitások meghaladják a világban fellelhető célszerű értelem mennyiségét.” (Beszélő – I. 18.)

Vértélén népirtás: „Brüsszelben ma egyre többen figyelmeztetik a gyanútlan külföldit, hogy a belga ugyanúgy nem létező nép, mint a jugoszláv vagy a szovjet.” (HVG – XII. 7.)

Domborzági viszonylatok: „Amerika – mondotta egyszer Fényes László Faludy Györgynek – remekül épült utak hálózata. Kár, hogy szemétdombokat kötnek össze.” (M. Hírlap – VI. 11.)

Tetemes gazdálkodás: „Az örmény-azeri konfliktusban kereseti-kínálati alapon folyik a foglyok-halottak cseréje. Egy felnőtt, harcképességétől függően, 100-150 ezer rubelbe, egy holttest 200 ezerbe kerül. A foglyul ejtett gyerekek 50 ezer rubelt érnek.” (HVG – XI. 23.)

Röfögő félpénzek: „Egyes körzetekben csekket adnak pénz helyett. De Közép-Ázsiában az is előfordult, hogy – féláron számítva – élő sertéseket adtak fizetés fejében.” (HVG – V. 23.)

Fényűző hazafiság: „Az iraki invázió ráébresztette a lakosságot a nemzeti identitás kérdésére: mit jelent kuvaitinak lenni? Alig többet, mint sok pénzt.” (HVG – VI. 20.)

Olcsó világveszély: „Az üzleti élet világába tett kiruccanásaival a kínai hadsereg a legveszélyesebb organizmussá válhat. Egy olyan hadsereggé, amely eltartja önmagát.” (HVG – VII. 23.)

Egymásra utazva: „A Duna menti népek közeles egymásra találásában csak az nem hisz még, aki sohase várakozott 24 órát a román-magyar határon.” (ÉS – XII. 30.)

Így még más: „G. H. Funar úr Kolozsvárján ... minden román felirat mellé más nyelvű szöveg is feltüntethető, fgy amennyiben anyanyelvünk legalább másnak tekinthető, magyar nyelvű is lehet.” (*M. Fórum – X. 29.*)

Polgári félelem: „A polgárháború azért szörnyű, mert ott a katonák tudják, miért harcolnak.” (*MTV – XI. 22. Közvetítés az Európa Parlamentből.*)

ACSARGÓ PÁCIENSEK

Betevő betegek: „A képviselő úgy véli: az orvos továbbra sem érdekelt abban, hogy a beteget meggyógyítsa; de a beteg sem abban, hogy meggyógyuljon.” (*Köztársaság – VII. 3.*)

A szégyenlet bére: „... becsületesen dolgozik egy orvos. A fizetése annyi, amennyi. Illetve annyi, amennyi eleve úgy szégyen, ahogy van.” (*168 Óra – 46. sz.*)

Doktor stuka: „... az orvosnő úgy berúgott... hogy a kórházban rázuhant a betegeire. Nos, kell-e ahhoz orvosi szakértelem, hogy eldöntsük: etikus magatartás-e az ilyen?” (*Új Néplap – VI. 27.*)

Acsargó páciensek: „A kolléganőmet Kiskunfélegyházán akarták megverni. A meghirdetett időpont után nem mérte meg a kitaróan várákozók koleszterinszintjét.” (*Esti Hírlap – VI. 12.*)

Gyógyókúra: „Kétségkívül a legtöbb ember kiadós étkezés közben, az ágyban fekve akar lefogyni.” (*M. Nemzet – VIII. 3.*)

Fogyasztó babák: „Floridában például több kislány életveszélyes állapotban került kórházba, mivel legfőbb céljukat, vagyis a Barbie-külsőt csak éhezéssel, illetve az elfogyasztott étel rendszeres kihányásával tudták elérni.” (*Kurír – 7. 8.*)

Tömeges kúrszalon: „Csoportosan sokkal könnyebb fogyni, mint egyénileg.” (*Rakéta – III. 31.*)

Morbid fürtök: „... egy súlyos vesebeteget két kiló banán is megölhet – annyi benne a számára mérgező kálium.” (*HVG – VIII. 8.*)

Nótapatológia: „Mert »lehet könny nélkül sírni, ha fáj a szív« különösen olyan betegségek esetében, amikor a könnytermelés egyáltalán nem működik.” (*M. Hírlap –*

VIII. 28.)

Forgótőke szaggal: „A hölgyet már a kezelés elején megriasztotta a 310 márkáért rászózott gyógyszer: a saját székletéből készített, sterilizált kivonat.” (*M. Nők. Lapja – IX. 18.*)

Písiátria: „A betegek saját vizeletét kellett meginnia és az ugyancsak avval átítatott törülközővel masszírozni magát. Ezután a természetgyógyász szigorú zsírmentes diétát írt elő számára.” (*Népszava – X. 5.*)

Szopáskorlátozás: „Az AIDS-től való félelem miatt egyébként a vámpírok között mind többen monogámok. Azaz, csak ugyanazt a személyt csapolják meg rendszeresen.” (*Mai Nap – XI. 14.*)

Hamuvízió: „Az első magyar magánkrematóriumban arra is mód van, hogy a hozzátartozók tévéképernyőjükön végignézzék a hamvasztást.” (*Riport – V. 13.*)

Tetemes elővigyázat: „Hát valakinek csak be kellett feküdnie próbahullának a bádogteknőbe, hogy kipróbáljuk a lépegető koporsót. Nem kopogtathat az elhunyt feje, amikor lefelé viszik a lépcsőn.” (*Európa – 11. 20.*)

Gyorsuló arrafelé: „... az öregasszony földi maradványait öt nap után találták meg, ami errefelé elég gyorsnak mondható.” (*ÉS – IV. 3.*)

Mindhalálíg simf: „Végeredményben egyik halott se szép. Hiába néz ki majd' mindegyik úgy, mintha aludna.” (*M. Nők Lapja – III. 21.*)

BEZÁRÓ OK

A nagy kivétel: „Vegye tudomásul, én nem vagyok akárki. Én büntetlen előéletű magyar állampolgár vagyok.” (*M. Hírlap – X. 31.*)

Zsaruk réme: „Erős és hatékony rendőrségre volna szükségünk, amelyik nem ijed meg a saját árnyékától, de még Solt Ottiliától sem.” (*Pesti Hírlap – II. 14.*)

Bezáró ok: „... szívesen belépne a polgárőrségbe, Berki úr? – Nem én. – Miért nem? – Mert én vagyok a bűnöző, azért.” (*Heves M. Hírlap – X. 14.*)

Borfolytonosság: „Azok a barátaim, akik piával bírták ki a kommunizmust, most még

jobban isznak.” (*Nyugati Hírlap* – XII. 29.)

Megváltók rajt előtt: „A világot is megmentenénk, de ahhoz egyelőre még túl kevés fröccsöt ittunk.” (*ÉS* – IX. 4.)

Nekiünk Velorex kell: „A bűnözés minden formája elszomorítja az embert. Ám még nagyobb a fájdalom, ha arról kell értesülnünk, hogy Össz-Európa egyetlen sámánját, Waszlavik Gazember Barguzini Petőfi Velorex László javait érte támadás.” (*Zsaru* – VII. 2.)

Szolgálati ártalom: „Az egészalakos kabát rendkívül unalmassá tudja tenni a szolgálatot: még gumibotot sem lehet lóbálni benne.” (*ÉS* – X. 18.)

Ugratás, iszonyat: „Nem kevésbé aggasztó, hogy hárman gépkocsival próbálták meg elgázolni a rendőrt.” (*M. Hírlap* – X. 19.)

Őrzés kérdése: „... a testőr tudja, hogy jobb bíróságra járni vádlottként, mintha az édesanyád meg a feleséged sír a ravatalozóban.” (*M. Hírlap* – VII. 22.)

Halálos szabadság: „... a mi büntetésünk nevetségesen csekély volt. Annyi, amennyit vizsgálati fogságban letöltöttem, hét hónap. Mellékbüntetésként anyám belehalt az izgalmakba.” (*Köznevelés* – IV. 30.)

Börtönária: „Majd egy hónapja be vagyok zárva – mondja az ápolt szélhámosnő. – Hát lehet így dolgozni?” (*Zsaru* – IX. 17.)

Zárkarisztokrácia: „Kegyelmes úr vagyok. Mint minden halálraítélt, akit mégis élni hagytak.” (*Mérték* – X. 4.)

MÁSODIK NYALVÁNOSSÁG

Strichinform: „A rendőr is tanácstalan, amikor hamvas, érintetlen vidéki lányok megérkeznek a Keleti pályaudvarra és a Rákóczi tér felől érdeklődnek.” (*Esti Hírlap* – VI. 9.)

Duglőrsors: „Az imitált szex létezik. Van úgy, hogy nem működik a főhős. Ilyenkor forgatás közben a közeli képeknél valamelyik kollégája ugrik be helyettesíteni.” (*Napi Délkelet* – X. 21.)

Divat unó: „Ügy érzem, a most kezdődő politikai évad slágere az éj fekete csipkebetétekkel és szikrázó strasszokkal díszített unisex slafrok lesz. Benne, éppúgy, mint egy parlamenti interpellációban, minden kidomborodik, aminek domborodnia kell.” (*M. Hírlap – VIII. 29.*)

Korlátolt nyalvánosság: „A tervezett konyaknyalást női felsőtestekről a szervezők az utolsó pillanatban vaníliaöntet-nyalásra módosították.” (*M. Narancs – IX. 24.*)

Foghagymás felelet: „A magánéletemről szabad kérdezni? Persze. Csak lesz, amiről majd nem beszélek.” (*Riport – V. 1.*)

Kedvenc emlék: „Még szűz voltam, amikor az a gondolat foglalkoztatott, hogyan tudnám kielégíteni szexuális téren leendő férjemet.” (*Pletykalap – IX. 1.*)

Összehangolt házassulok: „Előfordult-e, hogy valamelyik fél nem jelent meg a házasságkötéskor? – Nem. De az gyakori, hogy egyikük se jön el.” (*Kiskegyed – IX. 1.*)

Iz(é)lésnívó: „A barátnőd előtt én nem akarok szexelni veled.” (*Pesti Hírlap – IX. 1.*)

Védett poportré: „Andreáról nem készíthet kolléganőm felvételt, mert – mondja a lovagja – őt a fél ország hátulról is fölismeri.” (*Kurír – VIII. 3.*)

Jobb nő: „Négy gyereke van. Az egyiknek tudja, ki az apja.” (*Mai Nap – VI. 6.*)

Erkölcös kukkotok: „Peepshow a londoni Sohóban is van ... a kukucsablakok mögött illedelmesen felöltözött lánykák illegetik magukat; rosszalló arcot vágva.” (*Európa – VII. 23.*)

Farmónia: „Az öreg kampók szeretik nézni a szeretkező nőket, én pedig szeretem csinálni.” (*Esti Hírlap – VI. 23.*)

Bimbózó szexmentesség: „A virág a növények nemi szerve. De érdekes módon a virágokkal kapcsolatban senki sem gondol disznóságra.” (*Képes Újság – V. 16.*)

ÉTI CICÁK

Őzike puff: „Mire emlékszik vissza szívesen? – Arra, hogy én neveltem föl azt a világrekord őzbakot, amelyet Cseterki Lajos, az Elnöki Tanács egykori titkára ejtett el az egyik vadászaton.” (*Új Szövetkezet – VI. 3.*)

Ször-ős szülők: „... már 16 amerikai nő vállalkozott, hogy hajlandó gorillát a világra hozni. A terhességet erős gyógyszerekkel kell majd megtartani.” (*Vasi Hírek – I. 17.*)

Erdek(es) házasság: „Szóval keresi azt a hölgyet, aki kígyóstul, mindenestül elfogadja? – Igen. De napfényes lakása legyen, ahol van egy-két szoba az állatoknak.” (*Szabad Föld – XII. 29.*)

Igényes kopoltyúk: „Sajnos, semmi se tökéletes. így a haltenyésztés sem képzelhető el megfelelő mennyiségű és minőségű víz nélkül.” (*Nagyalföld – X. 25.*)

Halpatt: „Az amur nem hajlandó hínárt zabálni, a magyar nép pedig nem hajlandó az amurt zabálni.” (*ÉS – VII. 31.*)

Éti cicák: „Csak a teljesen kedvencükbe habarodottak etetik kígyójukat macskákkal és galambokkal.” (*Mai Nap – IX. 12.*)

Tüzetes apropó: „Az égő Alfa mozi lángjainál, a szomszéd Rómeó nevű kutyáját sétáltatva jutott eszembe, hogy megint lemaradtam valamiről: az Alfa Rómeó autószalonban kiállítás nyílt.” (*ÉS – VII. 13.*)

Megoszló házasság: „Nem könnyű egy asszonynak megosztani az életét egy olyan emberrel, aki minden akar lenni – férfi, nő, gyerek, állat.” (*M. Nők Lapja – VI. 27.*)

Legenyhébb hasfájásunk: „A tudós csak azt tartja sajnálatosnak, hogy manapság főleg a mezőgazdaságban nem jut idő a növények lelkének ápolására.” (*Kurír – IV. 8.*)

EZT NÉZZÜK MI

Ekés hírnév: „Márai könyvemről alaposan leszedte a keresztvizet egy bíráló. Egyébként arról nevezetes, hogy szemrebbenés nélkül szokta a saját neve alatt megjelentetni mások közleményeit, holott e szokását már szóvá tették írásban is.” (*M. Nemzet – I. 4.*)

Kétkötetes eszenc: „... a Szili József szerkesztette, kétkötetes, *Az irodalom elmélete* című kiadvány átrágása után Bouward és Pécuchet hangulatába kerülünk: Az egyszerű testek többnyire összetettek.” (*M. Hírlap – VII. 4.*)

Sztárirati stílus: „Most eljött Gábor Zsazsa számára az alkalom, hogy bebizonyítsa: nemcsak filmsztárként gyenge, írni se tud.” (*M. Hírlap – II. 22.*)

A kutya olvasta: „Mrs. Bush ... a kultúra támogatója volt. Kevés szabadidejében pedig álnéven írt kutyáknak szóló meséket.” (*M. Nők Lapja* – X. 30.)

Költészeti földrajz: „A líra rangsorban ma valahol a próza és a Tisza közt helyezkedik el.” (*ÉS* – VII. 17.)

Átlátszó irodalom: „Van egy olyan mondat vagy szövegfeldolgozás a 30-35 évesig terjedő korosztály (viszonylag felfutó) prózairodalmában, amely olyan szövegeket hoz létre, amire nem lehet emlékezni.” (*M. Napló* – X. 2.)

Posztmodern rémiüldözés: „Pálom, mondta neki a szikár asszonyság, aki figyelemmel kísérte írói fejlődését. Aztán nem fél-e attól, hogy egyszer megtörténik minden, amit leír?” (*M. Napló* – XI. 13.)

Sulibuli XX. sz.: „Hogy is tanultam az iskolában? Bevezetés, tárgyalás, lefejezés.” (*ÉS* – X. 16.)

Hosszú ész: „Én azért még emlékszem olyan esztendőkre, mikor legalább a klasszikusok életműve nem számított hiánycikknek.” (*M. Hírlap* – IX. 19.)

Elfelejtett megbízatás: „Az ősidőkben nem volt rendező. Mindenki színész volt. De akadt köztük egy, aki éppen ráért. Azt leküldték, nézze már meg, milyen lenről a dolog.” (*Pesti Hírlap* – III. 6.)

Daraboló daraboló: „A színészdiplomás rendező már több darabot dúlt színpadra, meglehetősen dramaturgiai kegyetlenséggel.” (*ÉS* – VII. 10.)

Ezt néztük mi: „A pályán jelenleg száznyolc rendező van. A legengedékenyebb mércével sem lehetne találni köztük harminc olyat, aki az utóbbi tíz évben legalább egy szakmailag érvényes előadást rendezett volna.” (*M. Hírlap* – II. 22.)

Pelyvás minőség: „Ami a társulat kvalitásait illeti, harminc-negyven embert mindenképp el kellene bocsátani.” (*M. Hírlap* – Vili. 26.)

Yorick, a mindenés: „Yorickot Hamlet atyjának, szerelmének, norvég királyfinak, sírásónak, az első angol királynak, Shakespeare barátjának tippelték a bölcsészkarra felvételizők.” (*Napi* – IX. 4.)

Hallhatatlan főszerep: „Ternyák valószínűleg érti Hamletet, de a néző nem érti Ternyákot.” (*Mozgó Világ* – 1992/3. sz.)

Pesti kvasz: „Az Arizona nevű színház, amelyik Boris Viant és Ibsent játszik, olyan, mintha kínai étteremben magyaros marhapörköltet szolgálnának fel.” (*M. Hírlap* – V. 29.)

Titkos élvezet: „... szerintem a színház varázsa az, amikor megnézek egy előadást s utána nem tudom, mitől volt jó.” (*M. Hírlap* – XI. 21.)

Szűkített franciák: „A francia film művészi vonulata egyike a legérdekesebbeknek a világon. De csak azoknak, akiket érdekelnek a művészi vonulatok.” (*Népszabadság* – V. 14.)

Ami lehetetlen: „Ilyen filmet, ugye, nem lehet csinálni, mert senkit sem lönek le, nem erőszakolnak meg és az úrból se jön egy lélek sem. Ja, és vetélkedő sincs benne.” (*Vasi Hírek* – VI. 28.)

Nemi meteorológia: „Jancsó egy másik hallgatója ... ajánló levelét nemcsak Carlo névre kérte, hanem Carlára is, mondván: »Még nem tudom, mi lesz ősszel«”. (*M. Hírlap* – VII. 4.)

Az idők telesége: „De egyszer eljön az az idő is, amikor nincs magyar televíziózás, és nem is lesz soha már.” (*ÉS* – X. 30.)

Koreográtria: „... miért, hogy a kortárs alkotók, különösen a koreográfusok oly szívesen járnak gyűjteni az elmeegógyintézetek környékére?” (*ÉS* – VII. 3.)

Lepramuzsika: „Ha van egy kortárs zenei mű egy műsorban, akkor a közönség már Beethoven szimfóniájára se kíváncsi – mondotta Fellegi Ádám.” (*Köztársaság* – XII. 29.)

Spéprimadonna: „Hozzávetőleg kétszer annyi ideig éneklie a dalokat, mint ameddig a zenészek játsszák.” (*Népszava* – VII. 4.)

Gyöngye zöngé: „Renitens zenefőiskolások a butaságot így fokozták: buta-butább-tenor.” (*M. Napló* – X. 2.)

A kudarc mámore: „Az igazi az, amikor a közönség előtt bukik meg valami – mondja Czverenz Ákos, a koncert kiötlője.” (*Népszava* – I. 12.)

BIORGIA

Lenni vagy lent lenni: „A metró annak bevallása, hogy odafent nem megy.”
(*Népszabadság – IX. 12.*)

Nemzetközi védöklés: „Több ezer hal pusztult el – jelentette a brazil sajtó mert a környezetvédelmi konferenciaközpont szennyvíztisztítója képtelen volt ártalmatlanítani azt, amit a 20 ezer küldött hátrahagyott.” (*HVG – IX. 26.*)

Szótlan tanúk: „A nikotin gyorsabban ölő mérge. Tanúsítják ezt a dohány kifőtt levét megivó öngyilkosok.” (*M. Nők Lapja – IX. 1.*)

Biorgia: „Rendezünk joggingbulikat is. Szaunázunk, tornázunk, finom salátákat eszünk és gyógyteát vagy ásványvizet iszunk hozzá, ami belefér.” (*Kishegyed – VIII. 11.*)

Mi a tubo: „A Fülöp-szigeteken levő Pinatubo vulkán kitörése megnövelte annak valószínűségét, hogy Moszkvát a közeli években rendkívül hideg telek sújtják – mondják az amerikai klímaszakértők.” (*Népszabadság – IV. 30.*)

Átmentett semmi: „Már a pártállam idején is volt ózonlyuk.” (*M. Hírlap – III. 4.*)

Okosok pólyában: „Sajnos, a környezetvédelem nálunk még gyerekcipőt sem húzott.”
(*M. Fórum – IV. 16.*)

Lelet a gáton: „Az Állami Számvevőszék vizsgálta a környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztériumot és pazarlást mutatott ki. Erre példa, hogy gátórház címén vendégházat építettek.” (*Pesti Hírlap – VI. 26.*)

Homokos kilátás: „... könnyen lehet, hogy a szanszkrit dzsangala szó nemsokára nem őserdőt jelent majd, mint eddig, hanem azt, amit eredetileg: sivatagot.” (*HVG – V. 31.*)

Kelletlen tárgy: „Ha a szakirodalom úgy jellemezte az antiszemitizmust, hogy ahhoz nem kellene zsidók, most azzal a jelenséggel állunk szemben, hogy már antiszemiták sem kellene hozzá.” (*Mérték – XI. 15.*)

Végig-gondolat: „A tisztafajúságnak egy dologhoz nincs köze: a tisztafajúsághoz.” (*ÉS – XI. 22.*)

Egy kis rálapátolás: „Végül is az egész emberi civilizáció zsákutcában van – szakadékkal a végén.” (*M. Hírlap – VI. 6.*)

ÍGY AHOGY VÁGYTUNK

Ínyes politika: „Két eset van, amikor az ember lemezteleníti a foghúsát: amikor nevet és amikor harap. Ha valaki nevet, nem harap. Ez a foghús mutogatásának amerikai üzenete.” (*M. Hírlap – VIII. 13.*)

Falmászó fogadjisten: Lenyűgöző a magabiztosságuk mászás közben. Mi jut eszükbe a tériszonyról? – A tériszony.” (*Reggeli Délvilág – VI. 30.*)

Idővel elmúlik: „Jobb pillanatainkban úgy érezhetjük, nyíltni látszik körülöttünk az idő.” (*M. Fórum – XI. 12.*)

Enyésző egészek: „... ami van, nem tudhatjuk teljes egészében. Csak akkor tudjuk meg, mikor már nincs, de akkor már nem úgy tudjuk, ahogy volt.” (*ÉS – II. 7.*)

Kráterek békéje: „Azt mondják, a vulkánok körül jámborak az emberek.” (*Riport – VII. 3.*)

Előfeltétel: „... körülbelül bárhol élhetnék, csak nélkülem nem.” (*ÉS – VII. 17.*)

Ti.: „...kételkedem, hogy a tudás hatalom. Inkább úgy fogalmaznék, hogy a tudás az, amittől a hatalom fél.” (*ÉS – IX. 23.*)

Flaska-bölcselet: „Ezt a szellemet nem lehet visszadugaszolni a palackba ... újabb szellemek kiszabadítása a feladatunk, ha sikerül megtalálnunk az újabb palackot.” (*M. Hírlap – I. 9.*)

Csalánfilozófia: „Egyetlen elviselhető fájdalom van: a másé.” (*Új Néplap – VII. 4.*)

Holnapóra: „Nemsokára nemsokára lesz.” (*ÉS – II. 7.*)

Így ahogy vágytunk: „Csak a jelen és a jövő tehető jóvá. Az egész mocskos XX. század jóvátehetetlen.” (*Mai Nap – V. 16.*)

Kis magyar pseudofónia: „... csak arról tudunk beszélni, hogy nem beszélünk arról, amiről kellene.” (*ÉS – 1993. I. 8.*)

Így már beugrik: „... ha még nem említettük volna, Halipuszta tulajdonképpen Felpéchez tartozik. Tétet elhagyva, Kajár felé bukkanhatunk rá; de nehezen.” (*Kisalföld – VI. 23.*)

Hűtőlé: „Aki azt hiszi, hogy pótolhatatlan, engedje tele otthon vízzel a kádat és dugja bele az ujját. Aztán húzza ki és nézze meg: maradt-e utána lyuk.” (*Hitel* – 3. sz.)

1993

FORGÓSZÍNPAD

Beépített alattvaló: „Szuworov orosz tábornok magát is a saját parancsnoksága alá helyezte. Adjutánsait bízta meg avval, hogy az ő nevében parancsolják meg ezt vagy azt, s a kapott parancsot pontosan végrehajtotta.” (*Holmi* – 1993/10.)

Járványos művészet: „Az ég kék volt. Olyan, amelyet csak a baráti országokból érkezett filmekben lehet látni a gaz bitorlón való győzelem mámoros pillanatában.” (*Magyar Napló* – X. 12.)

A követ következtetése: Nem volt jobb az ukránoknak a Szovjetunióban? Egy világbirodalom részei lehettek. – Gondolom, Magyarországon is van erről tapasztalat.” (*Össztűz-Tallózó* – V. 13.)

Hosszújártú hitel: „Ő volt az, aki nem hitt az oroszok távozásában és az utolsó kivonuló vonat után futott. Ellenőrizte: nem térnek-e vissza. Így jutott el az Urálig.” (*Vas Népe* – VIII. 11.)

Ami and home: „Hogyan is értené meg a száznál több nemzet tagjaiból összejött amerikai nemzet, hogy vannak olyanok, akiknek csak a »tiszta« nemzetállam a jó.” (*Népszabadság* – XI. 13.)

Derék beszéd: „Márpedig, aki a mi magyar államunk tűzoltóinak nadráglyát hordja, az ne viseljen ojan derékszíját, amin amerikai seriffjelvény is van.” (*Mai Nap* – V. 28.)

Dac és véd: „Csak nem képzelik a magyarok – nézett rám kételkedően egy NATO-politikus –, hogy ezt a hatalmas apparátust majd arra tartják fenn, hogy megvédje őket

a románoktól?” (*M. Hírlap – IX. 22.*)

Sanda érdem: „Kelet-európai sajátosság, hogy a nemzet mindig olyan vezető politikusokat érdemel meg, amilyenekre a nemzeti kisebbségek nem szolgálnak rá.” (*ÉS – VIII. 11.*)

Irtó-internacionálé: „Ezenfelül a múlt héten sarlóval, kalapáccsal, CCCP felirattal ékes helikopter szórta a brit-holland Shell cég ajándék-mérgét a marokkói, illetve az olasz sósókra a magyar Alföldön.” (*HVG – VII. 3.*)

Forgókínpad: „A katasztrófa-forgatókönyvek közül az első változat: 2000-ig az oroszok visszafoglalják az egykori Szovjetunió által uralt teret. A második, hogy a régióban mindenki harcol mindenki ellen. A harmadik a Nagymagyarország koncepció.” (*M. Hírlap – II. 27.*)

Szóból ért: „Ha énekelem nem mondják, hogy Trianon volt, nem vettem volna magamtól észre.” (*Mozgó Világ – 7. sz.*)

Europocskondiázók: „Különben is: évszázados magyar szokás, hogy a szemben álló pártok külföldről lövöldöznek haza egymásra.” (*Kapu – 2. sz.*)

Egy kis hazai: „A baloldal természetesen nem jelent világfelforgató kommunista eszméket... mint ahogy a jobboldal sem azonos a sovinizmussal, a rasszizmussal. Legfeljebb nálunk.” (*Népszava – XII. 8.*)

... a helyzet változatlan: „Nyugaton sokkal több a kozmopolita és a liberális, mint a magyar.” (*Népszava – VI. 6.*)

Szívélyes gorombák: „P. Thoreaux amerikai szerző szerint a japánok odáig tökéletesítették az udvariasságot, hogy az nem különböztethető meg a durvaságtól.” (*M. Hírlap – VII. 13.*)

Napkóros elmélet: „A japánok csupán azért nem erősítik meg a magyarokkal való rokonságot, mert ők hitük szerint nem lehetnek földi lények testvérei.” (*M. Narancs – VII. 22.*)

Farokparádé: „Az idegen *angolnát* szembeállítani a magyar tengerrel nem tény, hanem virágnyelven fogalmazott ideológia, vörös farok helyett rasszista farok.” (*Új Magyarország – IV. 7.*)

SZERESSÜNK MÁST, GYEREKEK

Menetrendszer: „Most agyon vagyunk közelve és mindenkinek közélnie kell.”
(*Népszava – VII. 17.*)

Egy lyukkal feljebb: „Kinek van igaza? Ne így a kérdést, uraim! Kinek van joga eldönteni, hogy kinek van igaza?” (*ÉS – VII. 23.*)

Komplett alakítás: „Mert egy közéleti szereplőnek nemcsak tisztának és erkölcsösnek kell lennie, hanem annak is kell látszania.” (*M. Hírlap –VII. 10.*)

A mennyország pártja: „Számomra az igazság: az isteni valóság. Ezt miképp lehet pártprogramként megjeleníteni?” (*Esti Hírlap – VII. 21.*)

Párthölgyek öröme: „A tagság fele hölgyekből áll. Ebben a felmérések szerint nagy szerepe van a pártelnök személyének.” (*M. Narancs – IX. 16.*)

Szeressünk, mást, gyerekek: „A kormánykoalíció kialakításánál nem az a szempont, hogy a kormányon levők érezzék minél jobban magukat, hanem hogy a kormányzottak.” (*M. Hírlap – X. 14.*)

Negyedik típusú tanulságok: „Igaz, oktatási törvény sincsen, nemzeti alaptanterv sincsen. A magyar közoktatásnak egyetlen fix pontja létezik: a nulladik óra.” (*Napi Gazdaság – V. 28.*)

Képzavar agyvíziországból: „Azt el sem tudom képzelni, miként lehet valamit, ami gyöngé lábakon áll, zátonyra futtatni.” (*M. Hírlap – III. 11.*)

Kitűnő mellet: „Most, hogy a vörös csillagos ordókat felváltották a keresztek, meglehetősen bizarr kép bontakozna ki, ha egy-egy kidekorált közszereplő egyszerre viselné valamennyi kitüntetését.” (*Új Magyarország – IV. 2.*)

Bölcs kacaj: „... ha maga azt gondolja, hogy van két-három, az ország vezetésére alkalmas értelmiségi garnitúra, akkor ezen én csak mosolyogni tudok.” (*M. Narancs – XI. 25.*)

S (ki)bújt az üldözött...: „Gondot inkább az okoz, hogy a háború utáni években mind nagyobb taglétszámúvá duzzadó partizánszövetséghez hasonlóan egyre nő az 56-os üldözöttek tábora.” (*Népszava – XI. 24.*)

Beldebitás: „Az, hogy Kónya Imre lehülyézte Zacsek Gyulát, igazából nem zavar. Ez

az MDF belügye.” (*Kanizsa – IV. 23.*)

Családi ügy: „Egyszer az egyik unokámnak föltették a kérdést: nem furcsa érzés, hogy a köztársasági elnök névrokona? Nem, mondta, mert ő a nagyapám.” (*Pesti Hírlap – IV. 9.*)

Lát-hatás: „Egy nem nyeresre álló kormányzópart alkatilag fátumhívó személyiségei ne vetítsék ki a nemzet képernyőjére fájdalmaikat, mert a hatás nem Ugyanaz, mint amikor egymás között búsulnak a magukra hozott turáni átkokon.” (*Nyugati Hírlap – VI. 2.*)

Jólértésült képviselő: „Hogy értesült a kizárásról? Szerdán reggel, a rádió ötórás hírműsorából.” (*Fejér M. Hírlap – V. 3.*)

A nímándátum hátrányai: „A mai képviselők legnagyobb problémája, hogy egzisztenciálisan nincs hova visszavonulniok. De azok a pályák sem léteznek, ahonnan ők a parlamentbe kerültek.” (*Griff – VI. 25.*)

Vöröslámpás Országgyűlés: „Mint valami bordélyban a prostituáltak, járnak fel s alá a képviselők. Hátha valamelyik part hajlandó elhálni őket a következő fordulóra.” (*Népszava – IX. 7.*)

Fejgyűlölet: „... egyvalamiben az összes roma egyetért: közösen szidják a nevükben föllépő, rájuk hivatkozó és ezen a címen sok pénzt felmarkoló díszcigányokat.” (*Reggeli Délvilág – IX. 2.*)

Indulás Amnéziába: „A választások közeledtével az Antall-kormány egyre inkább már csak a választópolgárok emlékezet-kihagyására számíthat.” (*M. Narancs – IX. 30.*)

Pofákra megy: „... a szabadság oda-hovatovábbodott, hogy a lapokat egy-két emberért vesszük meg. Olyan is van, amelyiket egyikét ember miatt nem.” (*Népszabadság – XI. 26.*)

Mizujs?: „Hamvas Béla egész életében kétszer vett kezébe napilapot. Mind a kétszer hazudtak neki.” (*BS – VI. 4.*)

Abszolút féligazság: „Azt senki nem tudja, ki nyeri meg a jövő évi választásokat. Azt mindenki tudja, ki fogja elveszíteni.” (*M. Hírlap – IX. 23.*)

Alap és leépítmény: „Most épp a kapitalizmust akarjuk fölépíteni, három év alatt. Méghozzá a szocializmus alapjaira, amit Kádár János és elődei már leraktak.” (*ÉS – III. 3.*)

Summa dumárum: „Válságunk negyven év sikereinek az eredménye.” (*Tekintet* – 1992/6.)

VAKULJ, POLGÁR

Huzatott közmondás: „Elment Száska, jött a sáska.” (*Pesti Hírlap* – VI. 24.)

Előerkölcs: „Az erkölcsös Magyarország a reklám után kezdődik. Odáig: egyszerűen mindent lehet.” (*Népszabadság* – V. 29.)

Vakulj, polgár: „Ha hisznek abban, hogy társadalmunk igazságos alapokra épül, a szegények elfogadják helyzetüket és a gazdagok nem érznek lelkipurdalást miatta.” (*M. Hírlap* – VII. 17.)

Amúgy imígy: „A gazdagok merciznek, a szegények kukáznak, a kisvállalkozók meg csalnak.” (*Kurír* – III. 26.)

Nyűhetetlen példázat: „A Revizorral még sose jutottunk olyan országba, ahol egyhamar ne derült volna ki, hogy épp most lepleztek le vagy nemrég tussoltak el valamilyen nagyszabású korrupciós ügyletet.” (*Holmi* – 10. sz.)

Gyöngéd előjáték: „Azok a vállalatok, melyek egy-egy tender aláírásakor labdába akartak rúgni, kénytelenek voltak meghatározott alapítványi számlákra bizonyos összegeket befizetni.” (*M. Narancs* – XII. 23.)

Nemzeti sápkór: „Ebben biz’ megelőzzük a haladó Nyugatot is: minden újonnan termelt 1 forintnyi értékből több mint 60 fillért nyel be az államkassza.” (*M. Hírlap* – XI. 26.)

Állam orra fokhagymás: „Az állam iránti tisztességnek van egy összeghatára. Ha az elvonás 100 forintból 60-70, esetleg 80 felé közeledik, felveszek egy szakembert. Vagy átképezem magamat adószakértőnek.” (*Napi Gazdaság* – XII. 8.)

Bankólíra: „Ady és Petőfi papírpénzeinkről való eltűnése után egyértelmű lesz, hogy a magyar családoknak elfogyott a költőpénze.” (*A Szabadság* – VI. 18.)

A végbér ára: „Az idős úr ... kifizette a tartozást. Utána ráparancsolt a végrehajtóra, hogy üljön le a számlira és hallgassa meg az életét, különben ráuszítja a kutyáját.” (*Börtönújság* – VII. 9.)

Ők: „... ezután még kevesebb tejet és kenyeret fognak vásárolni, ők, akik még hátralevő életük hónapjaira, éveire másokra bízzák néhány ezer forintjukat, mondván: »Aztán legalább eltemesettek.«” (*Hajdú-Bihari Napló – VIII. 3.*)

Szégyen a hasznos: „Egy időben kiírtam a portréim árait. Jött egy bányász a családjával. Számolt, hasonlított; a végén alig úsztuk meg futással.” (*Kisalföld – IX. 21.*)

Lelketlen testület: „Az önkormányzat arra hivatkozik, régen is el volt egy óvónő 100 gyermekkel, akiből rendes, becsületes emberek lettek.” (*Képes Újság – XI. 6.*)

Konzumzúmi: „... nem baj, ha abnormálisak vagyunk. Csak legyen elég pénzünk, hogy a születési fogyatékoságokat jól sikerült beszerzésekkel közömbösíteni tudjuk.” (*M. Sajtó – 1. sz.*)

Kényszeredmény: „Az eredmények között feltétlenül meg kell említeni, hogy a semmiből munkanélkülieket ellátó hálózat teremtődött.” (*Vas Népe – IV. 20.*)

Pörge szint: „Fél év, egy év elmúlik, mire az ismét állásba került magyar munkanélküli felpörög a tőle elvárható teljesítményszint ötven százalékára.” (*Napló – X. 6.*)

Szemétkeztetés: „Egyre többen élnek, esznek egyre kevesebbek egyre dúsabb szemétyéből.” (*Népszabadság – V. 8.*)

Hírünk a nyomor: „Egy hajléktalan se haljon meg köztünk nyom nélkül.” (*Mai Nap – VII. 22.*)

Csak Madáchosan!: „Mér’ nem a milliók kapják a milliókat?” (*Figyelő – X. 14.*)

Cincog a lóvé: „Van húsz-huszonöt törzsvendégünk. Akad köztük különös figura, játéktermes. Mindennap eljátszik 20-30 ezer forintot egérversenyen.” (*Napi Gazdaság – III. 26.*)

Ingyennyomor: „Amíg valaki nem ismeri Mauritius szigetét, a napfényt és a luxust, addig annak nem is annyira hiányzik.” (*Sport plusz foci – VII. 31.*)

Meredek karikák: „Két fiam van. Báránynak igyekszem nevelni őket. De olyan báránynak, amelyik szükség esetén képes leszámolni a farkassal.” (*Zsaru – V. 13.*)

A múlt kezdete: „A rosszul fizetett, beszélő szerszámnak tekintett proletár egy darabig

túr. Majd utána újra megteszi mindazt, aminek következményeit volt módunkban megismerni.” (*Kapu – I. sz.*)

RÁZÓS KÖZEG

A döfi menetrendbe: „A nyomozók zsargonjában a »paceball« azt jelenti, hogy két ismeretlen ember találkozik egy néptelen helyen. Az egyik kést ránt, majd szúr. Aztán a rabolt értékekkel kereket old.” (*Esti Hírlap – II. 22.*)

Helyettes deviancia: ... az is valószínű, hogy az elragadott gyermek, aki most a krisnásoknál főzi a csicseriborsót, már rég a Csillagbörtönben ájtatoskodna, ha destruktív szekták nem volnának Magyarországon.” (*ÉS – IX. 17.*)

Nebulók, csak bűnözzetek: „A 14. életévét be nem töltött gyermek a büntetőjogban nem vétőképes – kapom a választ.” (*Képes Újság – X. 9.*)

Svájci Svájc: „A nevelőtanárs svájci tapasztalatairól beszél. Ott hat hónapon át tartó kötőrészel kezdik a nevelőintézeti nevelést.” (*Mai Nap – VIII. 20.*)

Betörés kinyitva: „A nyitás óta többször is betörtek az üzletbe. Ezért gondoltam úgy: a bolt őrzésének azt a módját választom, hogy éjjel is nyitva tartok.” (*Délkeleti Krónika – X. 25.*)

Friss csapolás: „Miskolcon megesett, hogy a Hotel Lidó csaptelepei, amelyek reggel még a vendégeket szolgálták, délutánra már a városi szabadpiac kínálatát szaporították.” (*Napi Gazdaság – V. 21.*)

Szokás dolga: „A helyi lakosok és nyaralók ... képtelenek fölfogni, hogy egy ember, akinek rangos üzletei vannak a fővárosban, miért lop zászlókat.” (*ÉS – IX. 10.*)

Tájékozási lopás: „Újpesten három ismeretlen férfi bement az István úti könyvesboltba, fnegtámadta a 38 éves üzletvezetőnőt és 38 térképet vitt el az üzletből.” (*Esti Hírlap – V. 29.*)

Jó ez a biztonság: „Ha valaki két azonos sorszámú bankjegyet talál, biztos, hogy közülük legalább az egyik hamis.” (*M. Nők Lapja – VI. 25.*)

Perc nyugtuk sincs: „Gépkocsifeltörés közben megzavartak a rendőrök.” (*Börtönújság – VII. 9.*)

Rázós közeg: „Volt olyan banda, amelyik a BKV-egyenruhájában tevékenykedett. Egy szakaszon feszültség alatt ellopták a villamos felső vezetékét.” (*Reform – III. 4.*)

Kapásvétel: „Fritznek volt pénze és ha valaki neki nem tetszett, odaadott tíz-húszezer forintot valakinek. Olyan is van a Nyugatiban, aki ezért a pénzért nem halálra ver, csak ahogy kéri a megrendelő.” (*168 Óra – VII. 24.*)

Dupla szívesség: „Egy magyar filmre készülök. Csupaszív, naiv rakodómunkást játszom benne, aki emberi okok miatt csak kétszer gyilkol.” (*Dunaferr – IV. 15.*)

Jó(s) kis szakma: „Tudni kell előre, hogy egy adott városban le fognak löni embereket. Ilyenkor ott kell lenni a kamerával, és meg kell mutatni a világnak az eseményt.” (*M. Hírlap – V. 13.*)

Irmaghíradó: „... a soförgyilkosok rendre életben hagynak egyikét szemtanút, hogy legyen, aki érzékletesen elmeséli a nyugati tévétársaságok kamerái előtt, mi történt a társaival.” (*Népszabadság – VI. 5.*)

Bérvérontó rövidprogram: „A nemzetközi kategóriájú bérgyilkosok ... megérkezhetnek Ferihegyre a délelőtti géppel. Végrehajthatják a cselekményt – melynek helyszínét előzőleg bejárták – s délután akár el is röpülhetnek Magyarországról.” (*Vasi Hírek – XI. 29.*)

Prágai ravasz: „Az Interpol értesülései szerint tavaly ősszel a cseh fővárosban került sor a szicíliai camorra és a csecsen gengszterek között az egyeztető tárgyalásra.” (*M. Narancs – VII. 15.*)

SZÁLLNAK A FARKAK

Szobázó demokrácia: „Megszavaztattuk a hajléktalanokkal: kell-e nekünk intimszoba? Előbb meghökkentek, majd vártunk, és titkos szavazással igent mondtak.” (*Reform – XI. 24.*)

... édes a pihenés: „Girodoux hisz a férfi és a nő közötti plátói szerelemben. Különösen, ha egykor házastársak voltak.” (*M. Nők Lapja – X. 1.*)

Havi műsor: „... szeretnék véget vetni a menstruáció részletesebb leírásának, amelyet nem tudni mi okból, sok nő előszeretettel ecsetel férfitársaságban.” (*ÉS – II. 26.*)

Kihüvelyezve: „Júlia utolsó szavai a halálos ágyán mintha nem lennének a

legszerencsésebbek. Jöjj, drága tör! Ez jobb hüvely – mondja.” (*Holmi – 10. sz.*)

Szekspírológia: „Külön könyv jelent meg arról, hogy Shakespeare a férfi nemi szervre nyolcvan, a nőire pedig 120 kifejezést használt.” (*Ahogy tetszik. – XI. 20.*)

Kani kamera: „... a lét elviselhetetlen gyönyörűsége vérbeli dokumentumfilmesnél hímtagmerevedést okoz.” (*M. Narancs – X. 14.*)

Párnameze: „Sharon Stone legújabb rögeszméje: megpróbálja elhitetni az emberekkel, hogy az ágyban aludni szokott.” (*M. Nők Lapja – X. 29.*)

A rükkerc kezdete: „Naponta maximum négy és fél órát alszom, nem iszom, nem dohányzom ... hát csajozok, de nemrégiben még az se került pénzembe.” (*Griff – IX. 2.*)

Nemzeti lovar: „Szerintem Magyarország legnagyobb csődöre Kábái Zoltán – mondja eközben Kovács úr.” (*Kurír – II. 10.*)

Végzett jövő: „Zsuzsa nem fél a fölhozatal visszaesésétől. Kedves, szép, kulturált lány lesz elég a szexpiacra, hisz a 160000 végzős diák fele aligha talál magának állást.” (*M. Nők Lapja – IX. 3.*)

Rövidített játszma: „A férfi, aki első volt az életemben, csak annyit mondott: kifizeti, mire én: vegyél rajta kötelet.” (*M. Nők Lapja – IV. 2.*)

Merülő szerelem: „Nekem például volt egy visszatérő vendégem, aki bűváruhában szeretkezett.” (*Börtönújság – X. 15.*)

Latin tömés: „Ha vendégünk nem tervez semmi különöset, a Hélia vezetői rávezetik, mire alkalmas a Thermál Hotel. Így alakultak ki a tógapartik; az úszómedence körül a római kori lakomák és fürdők varázsát idézik fel.” (*Vasárnapi Magazin – X. 16.*)

Vízszintes extra: „A nyögés az külön megrendelésre jár, de inkább eljátszom, hogy jó, csak ne érezzem a leheletét.” (*Népszabadság – III. 3.*)

Arany középúton: „Fogkrém- vagy intimbetétreklámokat viszont nem vállalok.” (*Reform – X. 6.*)

Üsse köcsög: „Az értelmiség fanyalgását, hogy nem foglalkozunk már a homokosokkal, majd valahogy elviseljük.” (*Kurír – VII. 30.*)

Vérmes szellem: „Félve mondom, hogy a mondanivaló nekem csak eszköz. Eszköz egy szellemi gruppszexhez.” (*Ahogy tetszik* – V. 22.)

Szállnak a farkak: „Salinger *Alpári novellájában* olvasható a kérdés: hány macska farka kell, hogy éjig érjen? A válasz: egy is elég, ha jó hosszú.” (*Mai Nap* – II. 14.)

Dermateológia: „És tetszett a braziloknak az áldást osztó Krisztus magyar bőrön? – Igen, eléggé vallásosak.” (*Reform* – XII. 8.)

Úri gusztus: „Kik azok, akik az UFO-cltérítések alanyaivá válhatnak? A Hermann Albert társaság kutatói megállapították: az alacsony, szőke, kék szemű, 26 éves hölgyek ebből a szempontból a legveszélyeztetettebbek.” (*Fehérvári Hét* – V. 27.)

Mindennapi miskárolók: „A szexuálpszichológusok szerint a szakáll eltávolítása egyfajta kasztrációként is fölfogható.” (*M. Nők Lapja* – I. 15.)

Fürge ujjak: „Az alpolgármesterről megtudtuk, hogy testületi értekezleten dermesztő gesztusokkal botránkoztatva meg munkatársait. Hátradőlve a széken a nadrágját markolászta például.” (*Pesti Riport* – VI. 3.)

Lehelet megszegik: „A hangulatos bárhelyiségben leheletnyi fehérműben várakozó lányok tán örültek is, amikor csapatnyi férfi özönlött be. Ám mosolyuk egyszerre tűnt el a hírre: az urak rendőrök.” (*Zsarú* – XI. 11.)

TRAUMAGYÁR

A háritás trükkje: „Még a munkásmozgalom se tudott olyan szolidaritást felmutatni, mint amilyen megmutatkozik akkor, amikor az orvostársadalom valamelyik tagját kívülről bírálat éri.” (*Mai Nap* – IV. 13.)

Falusi távfűtés: „A másik oldalról... azok szeretnének a körzeti orvosnak befűteni, akiket munkahelyen kívüli bokros teendőik sürgőssége ellenére mégsem írt ki táppénzre.” (*24 Óra* – X. 20.)

Traumagyár: „Az amerikai beteg bevonul a pszichiátriai klinikára, emlékek nélkül. Midőn távozik, már hibátlanul emlékszik gyerekkora rituális vagy szexuális kínzásaira.

Meztelen ápolónők: „A professzort a problémákról senki sem értesítette. Arról sem, hogy azalatt, amíg más vezette a klinikát, a nővérruhák fele eltűnt.” (*Mai Nap* – IX. 28.)

Kocsmai gyógyászat: „Az is tény, hogy az alacsony fizetés elől a csinos nővéreink és ápolóink a szórakoztató- és vendéglátóiparba menekülnek.” (*Esti Hírlap* – IX. 7.)

Fogalmazni nehéz: „Az AIDS! Mindenki beszél róla, de a hiteles tényeket kevesen ismerik. Közülük az egyik dr. Mikola István, a László Kórház főorvosa.” (*Heti Magyarország* – VIII. 6.)

Síröröm: „... az AIDS-járvány egyetlen előnyös következménye a túlnépesedés meg a vele járó környezetszennyezés csökkentése lesz.” (*Népszabadság* – V. 22.)

Ismerős mégmásabbak: „A Magyarországi Zöld Párt radikalizmusa kissé más jellegű. A homoszexualitás szerintük betegség, az AIDS pedig a természetes védekezés a betegség ellen.” (*Beszélő* – IX. 11.)

Árva a párt: „A Magyarországi Zöld Párt a minap nagy alapossággal megtartotta sajtótájékoztatóját. Nekem, egymagamnak.” (*Esti Hírlap* – XII. 9.)

Hízlandi jelentés: „A modern brit legszembeütőbb ismertetőjele, hogy nem fér be.” (*Vasárnapi Magazin* – VI. 12.)

Röntgenszemű riporternő: „Makrai Pál salátával a gyomrában éli a mindennapokat és gondtalanul mosolyog.” (*Kisasszony* – XI. 15.)

Esélyünk hidegvér(ű)nél: „A puffogó vipera mérge elég erős. De ez is olyan, mint az áramütés, ki mennyire érzékeny rá. Van, akinek fél óra elég, de van, akinek két nap is kell, hogy belepusztuljon.” (*Felső Bácska* – IV. 26.)

Tessék választani: „Csak minden 78 ezredik kullancs csípése okoz agyvelőgyulladást. Ellenben minden 32 ezredik szérum jár súlyos következményekkel.” (*HVG* – VI. 19.)

Gyógyászír természetünkre: „Anatómiánk szerint négykézláb kellene járnunk, s hogy nem így teszünk, ez okozza a bajokat? – Pontosan.” (*Esti Hírlap* – V. 20.)

Utolsó segély: „Fogjuk vissza reményeinket odáig, hogy idén – bár kegyetlenebb a tél, mint tavaly – nem fagy meg senki a pesti utcán, mert a Menhely Alapítvány pályaudvari őrzőautó kíséri.” (*M. Nemzet* – XI. 19.)

Lére magyar: „Az abzacc a korsókról lecsurgatott habok sörré visszalényegült tócsája, amit valakinek meg kell innia.” (*Úritők* – VIII. 13.)

Kutyaharapást sörével: „A sör ezenfelül az egyetlen ital, ami nemcsak a szomjat oltja, de a túlzott szomjoltás következtében fellépő másnaposságot – még a sör által okozottat is. (M. Narancs – VIII. 3.)

Családi kór: „Észrevettem: lebegek a fű tetején. A fák nem fölfelé nőnek, hanem oldalt. – Amúgy mivel foglalkozik? – A családot nevelem.” (Békés M. Hírlap – IX. 7.)

Kulturált önpusztítás: „Kialakulóban van a drogfogyasztó kultúra Magyarországon, ami azért is örvendetes, mert elvértve fordul elő csak túladagolás – hangzott el a kábítószer-világnap alkalmából.” (M. Hírlap – VI. 24.)

Preventív kihágás: „Te nem is használsz semmi drogot? – Alkalmanként, de semmi komoly. Nem üthetem ki magamat, mert akkor ki csinálná az üzletet?” (Vasárnapi Magazin – III. 6.)

Gyorsselfkvő: „A betegségre kalkulált bevétel akkor a legnagyobb, ha a beteg rövid ideig fekszik a kórházban, s ezalatt semmi nem történik vele.” (HVG – VI. 26.)

Kór, te kurta: „Valóban el kell ismerni, hogy a klinikai halál egy olyan betegség, amely nagyon rövid ideig tart.” (ÉS – III. 26.)

Alternatív elmélkedő: „Az ember akkor javul meg, amikor az első enyhébb szívrohamát túléli. Vagy akkor, amikor már késő.” (24 Óra – IX. 29.)

Pilogerontológia: „Hogy 88 évesen mire lehet gondolni egy kórházi ágyon, azt csak 88 évesen lehet tudni egy kórházi ágyon.” (Vasárnapi Hírek – VIII. 1.)

Aranyos utódok: „Az is érdekes, hogy az elfekvő osztályon levő betegekért oly nagyon aggódó hozzátartozók közül milyen sokan szeretnének valamilyen holmit emlékül hazavinni. Ezek kivétel nélkül mind aranyból készültek.” (Képes Újság – III. 20.)

Tetemes helyszűke: „Ma egy budapesti temetőben átlagosan 3,5 m² terület esik egy sírhelyre. Holott az ideális ennek a duplája lenne.” (M. Hírlap – X. 16.)

Zombiágynemű: „... azt a tervet, hogy majd azok a lepedők, amelyekbe holttestet göngyöltek, nem kerülnek megint betegágyra, elvetették.” (ÉS – XII. 3.)

Egyoldalú szívélyesség: „– A viszontlátásra – mondja búcsúzáskor a krematóriumvezető. Zavarban vagyok. Nem tudom, hogyan is köszönjek el tőle.” (ÉS – XI. 19.)

TÚLÉLŐEB

Virágnyelvű belezézők: „Nap mint nap találkozhatunk városaink járdáin bandukolva a kutyatartás kulturátlanságából eredő visszásságokkal.” (*Zsaru – IV. 6.*)

Emberkék, lábhoz!: „A kutyakiképzők fegyelmezettebbek embertársaiknál. Ők megérték rá, hogy tanuljanak az állatoktól.” (*KÁPE – V. 6.*)

Ember az állatban: „Béla mindig úgy beszélt kutyáival, mintha emberek lennének. Így adta tudtunkra: nem kell megsértődni, amikor velünk meg úgy beszél, mint a kutyáival.” (*Népszabadság – XII. 4.*)

Eb gondolat: „Ha nem sikerül óriás uszkárral találkozunk, a veszteség pótolható. Nézzünk meg egy közép uszkárt két méterről és képzeljük azt, hogy tíz méternyire van.” (*M. Narancs – XI. 25.*)

Túlélőeb: „A wolfspicc nagyon ragaszkodó, mélyérzésű kutya. Ne csesszünk ki vele azzal, hogy előbb halunk meg, mint ő.” (*M. Narancs – VIII. 5.*)

A madárnak megtiltani...: „A jákó hazája Ausztrália. Onnan kihozni nem lehet, mint ahogy hozzánk behozni sem. Mégis elég sok magyar jákó van.” (*M. Nemzet – XII. 2.*)

Lehetnének teknőcök: „Lám, a Velencei-tavat sújtó környékbéli általános kiszáradás nem zavarja a nádtorzsák közt komótosan ballagó mocsári teknősöket.” (*Heti Pesti Riport – V. 7.*)

Baromi pasztika: „A biennálén formáimnál teli akváriumban hosszába kettéfűrészelt tehén két fele úszik. Mellette egy kisebb vitrinben lebeg a borja; szintén kettészelve.” (*HVG – VI. 26.*)

Cin-cin: „Az egér népszerűsítéséért Antall József miniszterelnök előtt a meseírók tették a legtöbbet.” (*Népszabadság – X. 30.*)

GONDOLATÉLETJEL

Tanár Úr! Kérem!: „Legfeljebb annyi hallatszik, hogy a nemzeti tantervből ki akarják (akarták?) hagyni a magyar próza egyik gyöngyszemét, a *Légy jó mindhalálig*-at, mert tanárellenes.” (*Hajdú-Bihari Napló – XII. 8.*)

Vágyállami érdeklődés: „És akkor a tankönyvírók meg fognak tanulni magyarul?” (*Új Magyarország – IX. 16.*)

Gőznemű pedagógia: „A hétköznapiakat is próbálják ünnepivé tenni. Ebben a légkörben a gyerek észre sem veszi, hogy a krisztusi gondolat beleszivárog.” (*Reggeli Délvilág – VI. 13.*)

Iljics körtécskéi: „A moszkvai Lenin könyvtárba ... a látogatónak villanykörtét kell vinnie. Az intézetnek nincs pénze a kiégett körték pótlására.” (*M. Hírlap – 1992. 11. 8.*)

Hűtővíz nyüzsgőknek: „Márai hidrosztatikai törvénye is változatlanul érvényes: »Minden író annyit veszít írói és erkölcsi súlyából, amennyi az általa kiszorított politikai szerepkör súlya.« (*ÉS – III. 19.*)

Észmentes értelem: „... a versek nagy része tökéletesen értelmetlen. De éppen ez a lényegük, hogy nem kell végre gondolkodni, lehet viszont jó nagyokat érezni.” (*ÉS – V. 7.*)

Imádat alulról: „Mivel a költői tevékenységet a szertartások légköre övezi, mindig akad egy hölgyréteg, mely a verset szerzőstül fogadná be, mégpedig nemcsak a fülével.” (*2000 – 2. sz.*)

Netene-híradás: „Kukorelly pedig lemondott a lírai megszólalás előfeltételeként működő retorikai pozíció stílárius regisztereiről.” (*Kortárs – 10. sz.*)

Gondolatéletjel: „Bolondság persze, de hát vannak bolondok, akik gondolkozni szeretnek a képernyő előtt. Ők is élnek, bár csak értelmiségiek.” (*Népszabadság – IX. 18.*)

Pápista fortuna: „A Szerencsekerék műsora környezetére jó hatással van. Az utána következő katolikus krónika nézettsége azelőtt 1-3 százalék volt. Azóta 12 százalékra emelkedett.” (*Népszabadság – VI. 7.*)

Hivatali át(t)étel: „... ha egyszer Hankiss Elemér szolgálati tízóraját többször is megette a Náhlik Gábor, akkor nyilván ő az igazi elnök és kész.” (*ÉS – III. 26.*)

Idei filmsiker: „Ettore Scola Fracasse kapitány című filmje nagyon tetszett. Ahogy elnéztem, a másik három nézőnek is.” (*Magyar Napló – IV. 2.*)

Nulladik típusú randevú: „A tömegfilmeket nézve csupán egyvalamiről feledkezik meg a néző: igaz, hogy nem kellett fáradnia, de azért, mert nem is tett szert semmire.”

(Filmvilág – 2. sz.)

Érdeklődő értékelés: „Hevesi Endre-díjas kollégánktól kitüntetése napján megkérdezte közvetlen munkatársa: Te, ki volt az a Hevesi?” (*Érdeklődő értékelés:*)

A rajongás feltétele: „Tudjuk, hogy a nagy művészek nem ismerik a kötelező olvasmány fogalmát. De akkor elvárja tőlük a jámbor csodáló, hogy tévedhetetlenek legyenek.” (*ÉS – II. 12.*)

Érdekes színművészet: „Ügy tárgyalnak ma a színészek, mintha magánszínházi alkalmazottak volnának. Amikor megsebzi valaki az érdeküket, visítva előhozakodnak a szociális szemponttal.” (*Népszabadság – III. 21.*)

Gyógyítható kiakadás: „Ha egy rendező a próbák feszült hangulatában azzal fenyegetőzik, hogy »rögtön felkötöm magamat«, kollegái rendszerint azzal vigasztalják, hogy nem baj, majd levág a kritika.” (*Pesti Műsor – X. 1.*)

Szünet színház: „A két és fél óras opera négy óra hosszáig tartott. Bizonyára még a szünetekben is dolgoztak a darabon, hogy valamennyire színpadképes legyen.” (*M. Hírlap – V. 29.*)

Abszolút magánszínház: „A néző egy darabig zavartan várja, hogy »történjék valami«. Aztán belátva, hogy ott a színpadon megfélemeztek róla, mit tehet egyebet, kisomfordál a színházból.” (*M. Hírlap – V. 8.*)

Zsák a foltját: „Az Egyszer az életben című mű cinikus erénye, hogy adekvát önmagával. Arról szól, hogy valami minél silányabb, annál sikeresebb.” (*ÉS – V. 21.*)

Operai bolsevizmus: „A földön élők többségének nincs olyan hangja, hogy elénekelje vele Verdi műveit és Sudlik Mária is e többséghez tartozik.” (*ÉS – IV. 23.*)

Préshangzatok: „Ujj Zsuzsi úgy énekel, mintha satuba fogtak volna egy harmóniumot és addig szorítanák, amíg riadtan bűgva ki nem sírja magából, hogy az egész világ fáj.” (*ÉS – X. 29.*)

Hírhedett zenések: „Megemlíthetnék még Connie Clayderman küzdelmét a zongorával, amit a jámbor hangszer csak nehezen él túl. A harcmódor neve Liszt: *Mephisto-keringő* volt.” (*ÉS – VI. 25.*)

Szesztivál: „A fesztivál két legkomolyabb performance-át képzőművészek hozták. A Provokátor lányok társaságában gallonnyi vörösbort ittak és hánytak vissza.” (*Reform – IX. 15.*)

Tour de snassz: „Egy nap Velencében – misztikus turné. Kiválóan egyesíti magában a St. Gallen-i betörés, a modern bankrablás és a korai magömlés minden előnyét.” (*M. Narancs – VII. 13.*)

A TREND MÉHE

Ki merre lát?: „... ha egy moralistát hatalmába kerít az elemzés fékevesztett szenvedélye, jobb, ha menekülőre fogjuk a dolgot.” (*ÉS – X. 1.*)

Embert tolláról: „Egykori tanárom azt mondta, hogy a vallásos és a nagyon vallásos egyén között annyi a különbség, mint a madár és a jómadár között.” (*Népszabadság – III. 13.*)

Lesz, ami lett: „Mintha mindenki túl szeretné élni azt, amiről nem tudja, hogy micsoda, csak azt érzi, hogy közeledik.” (*HVG – V. 29.*)

Globális tényállag: „Konkrétan miről van rossz véleménye? Az egészről.” (*M. Hírlap – V. 8.*)

Akár a falnak: „Mindig politizáltam ugyan, de nem értettem egyet. – Kivel? – Senkivel.” (*Szabad Föld – X. 3.*)

Visszafogott lángelme: „Én mindig csak két-három mondattal vagyok előbbre, mint a világ.” (*M. Hírlap – VI. 14.*)

A trend mébe: „A kérdés csupán az, hogy jövőre ugyanazok ugyanazok lesznek-e?” (*Népszabadság – VI. 26.*)

Stabil alternatíva: „Szinte kizárólag tragikus eseményeket látok előre. Vagy olyat, ami rossz.” (*Mai Nap – VII. 6.*)

A centrum betájolása: „Ezt csak azoknak, akik azt hiszik, ez már a vég. Nem, kérem, ez még csak a közepe.” (*Népszabadság – VII. 3.*)

Gyomorforgás előtt: „A történelem kész van, tessék fogyasztani!” (*Népszabadság – V. 15.*)

Némelyek, émelek: „... nekünk harmincasoknak legalább a történelmi abroszunk

tiszta. S most letaglózottan, étvágytalanul figyeljük, mint okádják egyesek ismét foltosra azt.” (*Népszabadság – VII. 1.*)

Pontos időzítés: „Itt és most még csak annyit, hogy mennél bizonytalanabbá válik a lét, annál inkább szaporodnak az idézőjelek.” (*Magyar Napló – VIII. 20.*)

Várható lapjárás: „Arra, hogy mi lesz '94-ben, csak azt tudom mondani: aki azt hiszi, hogy nem lesznek meglepetések, az meg fog lepődni.” (*M. Narancs – IX. 16.*)

VIGYÁZAT, TÁJOLVA!

„A közlő akkor manipulál, ha valamiféle koncepció érdekében úgy rendez össze – önmagukban még nem hamis – valóságdarabokat, hogy a befogadó fejében hamis kép jöjjön létre.”

(*M. Hírlap – 1993. II. 22.*)

Felelős kiadó a szerző

Felelős szerkesztő Tabák András

**940378 Tótfalusi Tannyomda, Budapest
Felelős vezető Nagy Lajos igazgató**

**Terjeszti a Könyvtárellátó Vállalat
Megvásárolható az V. Honvéd u. 5., V. Mérleg u. 6., VI. Andrásy út 45.,
VII. Rákóczi út 14-16., XIII. Szent István krt. 26., XIII. Váci út 19.
szám alatti budapesti könyvesboltokban.**

Készült 500 példányban

**Ez a
265
példány**

**ISBN 963 450 762 X
ISSN 0866 – 4420**
